

Sygn. akt **V Ca 669/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Gutkowska
Sędziowie:	SO Agnieszka Wiśniewska SR Dorota Walczyk (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Olga Michalec-Skwara

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.

przeciwko H. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie

z dnia 21 grudnia 2015 r., sygn. akt II C 220/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt I w miejsce kwoty 1231,07 zł (tysiąc dwieście trzydzieści jeden złotych siedem groszy) wpisuje kwotę 765,93 złotych (siedemset sześćdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze), w miejsce kwoty 1024,44 zł (tysiąc dwadzieścia cztery złote czterdzieści cztery grosze) wpisuje kwotę 609 złotych (sześćset dziewięć), a w miejsce kwoty 206,63 złote (dwieście sześć złotych sześćdziesiąt trzy grosze) wpisuje kwotę 156,93 złotych (sto pięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze), w pkt III w miejsce kwoty 886,99 (osiemset osiemdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) wpisuje kwotę 551,88 złotych (pięćset pięćdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt osiem groszy), w pkt IV w miejsce kwoty 1 963,32 zł (tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt trzy złote trzydzieści dwa grosze) wpisuje kwotę 1221,58 złotych (tysiąc dwieście dwadzieścia jeden złotych pięćdziesiąt osiem groszy), w pkt V w miejsce kwoty 1394,50 złotych (tysiąc trzysta dziewięćdziesiąt cztery złote pięćdziesiąt groszy) wpisuje kwotę 2136,24 złotych (dwa tysiące sto trzydzieści sześć złotych dwadzieścia cztery grosze),

2. oddala apelację w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 29,55 złotych (dwadzieścia dziewięć złotych pięćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów w instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 lipca 2011 roku Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od H. P. kwoty 2.105,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: 1.780,77 zł od dnia 1 marca 2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 324,53 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty z dnia 29 lipca 2011 roku w sprawie II Nc 3416/11 Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Sprzeciwem od nakazu zapłaty z dnia 26 września 2011 roku H. P. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 27 stycznia 2012 r. powód podtrzymał zajęte stanowisko w sprawie. Ponadto wskazano, że żądanie dotyczy zadłużenia pozwanej za okres od 1 stycznia 2008 r. do 28 lutego 2011 r.

Oświadczeniem złożonym na rozprawie z dnia 10 grudnia 2015 r. pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy: I. zasądził od pozwanej H. P. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. kwotę 1.231,07 zł (tysiąc dwieście trzydzieści jeden złotych siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwot: 1.024,44 zł od dnia 1 marca 2011 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 206,63 zł od dnia 15 lipca 2011 roku do dnia zapłaty; II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie; III. zasądził od pozwanej H. P. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. kwotę 886,99 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; IV. nakazał pobrać od pozwanej H. P. na rzecz Skarbu Państwa - kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie kwotę 1.963,32 zł tytułem zwrotu części wydatków wyłożonych tymczasowo z sum Skarbu Państwa; V. nakazał pobrać od Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa - kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie kwotę 1.394,50 zł tytułem zwrotu części wydatków wyłożonych tymczasowo z sum Skarbu Państwa.

Sąd ustalił w sprawie stan faktyczny: H. P. zajmuje lokal nr (...) przy ul. (...). Lokal powódki ma powierzchnię 35,80 m². Pozwanej przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, strona jest również członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...). Pismem z dnia 24 marca 2011 r. Spółdzielnia poinformowała pozwaną o zaległości w wysokości 2.090,83 zł. W lokalu zajmowanym przez pozwaną nie ma zamontowanych podzielników kosztów ciepła. Lokal rozliczany był jako nieopomiarowany. Zasady rozliczania zużycia ciepła i wody z indywidualnymi odbiorcami w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w spornym okresie regulowane był dokumentem: „Szczegółowe zasady rozliczania kosztów zużycia energii cieplnej i wody z indywidualnymi odbiorcami w Spółdzielni Mieszkaniowej (...)” uchwalonym uchwałą 12/2005 z dnia 29 grudnia 2005 r. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2006 r. znowelizowanym uchwałą nr 27/2006 z dnia 9 marca 2006 r. oraz uchwałą nr 139/2008 z dnia 28 sierpnia 2008 r. Dodatkowo we wchodzącym w skład Spółdzielni Mieszkaniowej (...) osiedlu (...) obowiązywały „Szczegółowe zasady rozliczania kosztów zużycia ciepła i wody z indywidualnymi odbiorcami w lokalach na osiedlu mieszkaniowym (...)”. Powyższe uchwały nie zostały zaskarżone. W okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. suma należności za centralne ogrzewanie wynikające z faktur VAT wystawionych Spółdzielni Mieszkaniowej przez (...) na podstawie wskazań ciepłomierza dla budynku K. 6A wynosiła: koszty stałe 30.792,07 zł oraz koszty zmienne 41.656,53 zł. Powierzchnie wspólne stanowiły 14% powierzchni budynków, zaś powierzchnie lokali 86% powierzchni ogółem budynku. Koszty indywidualne lokalu H. P. za okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. wynosiły 1.163,87 zł. Przy uwzględnieniu opłat na CO wnoszonych zaliczkowo przez pozwaną w kwocie 821,58 zł, niedopłata kosztów CO wynosiła za rok 2007 342,29 zł.

W miesiącu styczniu 2008 r. pozwana zobowiązana była do zapłaty opłat za lokal 341,41 zł. Termin płatności przypadał na 31 stycznia 2008 r. Opłata za lokal uiszczona została 8 stycznia 2008 r. W miesiącu lutym 2008 r. pozwana zobowiązana była do zapłaty opłaty za lokal 365,22 zł z terminem płatności do 29 lutego 2008 r. Opłata za lokal

uiszczona była 6 lutego 2008 r. Następnie w miesiącu marcu należność wynosiła 365,22 zł z terminem płatności do 31 marca 2008 r. (uiszczona 10 marca 2008 r.). Za miesiąc kwiecień 2008 r. należność wynosiła 365,22 zł oraz 342,30 zł tytułem należność za rozliczenie CO z datą płatności na 30 kwietnia 2008 r. Opłata w kwocie 365,22 zł uiszczona została 8 kwietnia 2008 r. Za miesiąc maj 2008 r. należność wynosiła 365,22 zł z terminem płatności do 31 maja 2008 r., natomiast pozwana uiściła kwotę 306,30 zł dnia 6 maja 2008 r. Za miesiąc czerwiec i lipiec 2008 r. opłaty wynosiły 364,03 zł z terminami płatności do 30 czerwca 2008 r. i 31 lipca 2008 r. uiszczone przez pozwaną 6 czerwca 2008 r. i 8 lipca 2008 r. W miesiącach sierpień - grudzień 2008 r. opłata wynosiła po 382,64 zł z terminem płatności na 31 sierpnia, 30 września, 31 października, 30 listopada i 31 grudnia 2008 r. Opłaty uiszczone zostały w terminach 8 sierpnia, 9 września, 3 października, 10 listopada i 5 grudnia 2008 r. W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. suma należności za centralne ogrzewanie wynikające z faktur VAT wystawionych Spółdzielni Mieszkaniowej przez (...) na podstawie wskazań ciepłomierza wynosiła: koszty stałe 31.213,85 zł oraz koszty zmienne 50.978,95 zł. Powierzchnia lokali mieszkalnych w budynku nr 6a przy ul. (...) wynosi ogółem 4.043,10 m². Powierzchnie wspólne wynoszą 14% powierzchni budynków, zaś powierzchnie lokali 86% powierzchni ogółem budynku. Koszty indywidualne lokalu H. P. za okres od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r. wynosiły 2.056,36 zł. Przy uwzględnieniu opłat na CO wnoszonych zaliczkowo przez pozwaną w kwocie 782,11 zł niedopłata kosztów CO wynosiła za rok 2008 1.274,14 zł. W miesiącu styczniu 2009 r., lutym i marcu 2009 r. pozwana zobowiązana była uiścić opłaty za lokal w kwocie 407,08 zł z terminem płatności do 31 stycznia, 28 lutego 2009 r. i 31 marca 2009 r. Zobowiązanie spełnione zostało 7 stycznia, 6 lutego i 6 marca 2009 r. Następnie w miesiącu kwietniu pozwana powinna zapłacić kwotę 415,44 zł tytułem czynszu. Uiściła jednak opłatę w wymiarze 256,06 zł, albowiem rozliczenie wody dokonane w kwietniu 2009 r. wykazało nadpłatę w wysokości 159,38 zł (159,38 zł + 356,06 zł = 415,44 zł) Spółdzielnia w miesiącu tym dokonała rozliczenia zaliczek i opłat za rok 2008 i wykazano kwotę 1.274,14 zł niedopłaty tytułem rozliczenia kosztów CO za rok 2008 r. Jednak w związku z rozliczeniem wody wykazano również nadpłatę w kwocie 159,30 zł. Za okres maj -sierpień 2009 r. pozwana zobowiązana była uiszczać kwotę 415,44 zł z terminem płatności na ostatni dzień miesiąca. Opłaty te uiszczala w terminach 5 maja, 6 czerwca, 4 lipca, 6 sierpnia 2009 r. W miesiącu wrześniu 2009 r. pozwana powinna uiścić kwotę 415,44 zł natomiast na koncie pozwanej z dniem 8 września 2008 r. wystąpiła nadpłata w kwocie 405,47 zł. Podobnie za miesiąc październik 2009 r. opłata wynosiła 415,44 zł, natomiast na koncie na dzień 14 października 2009 r. występowała nadpłata w kwocie 414,03 zł. Za miesiące listopada i grudzień 2009 r. koniecznym było uiszczenie opłat w kwocie po 415,44 zł, które strona uiściła przed terminem płatności tj. odpowiednio 5 listopada i 4 grudnia 2009 r. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r. suma należności za centralne ogrzewanie wynikające z faktur VAT wystawionych Spółdzielni Mieszkaniowej przez (...) na podstawie wskazań ciepłomierza wynosiła: koszty stałe 14.740,74 zł oraz koszty zmienne 24.015,51 zł. Powierzchnie wspólne wynoszą 14% powierzchni budynków, zaś powierzchnie lokali 86% powierzchni ogółem budynku. Koszty indywidualne lokalu H. P. za okres od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2009 r. wynosiły 771,15 zł. Przy uwzględnieniu opłat na CO wnoszonych zaliczkowo przez pozwaną w kwocie 365,16 zł niedopłata kosztów CO wynosiła za część 2009 r. 405,99 zł. Za okres od 1 lipca 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. suma należności za centralne ogrzewanie wynikające z faktur VAT wystawionych Spółdzielni Mieszkaniowej przez (...) na podstawie wskazań ciepłomierza wynosiła: koszty stałe 14.740,74 zł oraz koszty zmienne 15.945,45 zł. Koszty indywidualne lokalu H. P. za ten okres wynosiły 564,39 zł (opinia biegłego k. 115). Przy uwzględnieniu opłat na CO wnoszonych zaliczkowo przez pozwaną w kwocie 365,16 zł niedopłata kosztów CO wynosiła za część 2009 r. 199,23 zł. Za miesiąc styczeń 2010 r. pozwana zobowiązana była uiścić opłatę w kwocie 415,55 zł z terminem płatności do 31 stycznia 2010 r. Kwotę tą uiściła w terminie 6 stycznia 2010 r. Za miesiąc luty należność wynosiła 415,44 zł z terminem płatności do 28 lutego 2010 r. i nie została uiszczona. Wpłaty za miesiące marzec - kwiecień 2010 r. wynosiły po 415,44 zł i uiszczone zostały w terminie 2 marca 2010 r. i 2 kwietnia 2010 r. Należność za miesiąc maj 2010 r. wymagana była w kwocie 398,13 zł z terminem płatności 30 czerwca 2010 r. Pozwana w terminie 5 maja 2010 r. uiściła kwotę 415,44 zł. Natomiast za miesiąc czerwiec 2010 r. koniecznym była zapłata do dnia 30 czerwca 2010 r. kwoty 398,13 zł. Pozwana uiściła łącznie 826,95 zł. Opłata za koszty centralnego ogrzewania wynosiła w tym okresie 606,22 zł. Opłaty za miesiące lipiec -wrzesień w kwocie 398,13 zł uiszczane były terminowo. Należność za miesiąc październik w kwocie 385,98 zł z terminem wymagalności do 1 października 2010 r. uiszczona została w dniu 2 października 2010 r. Zapłata za miesiące listopad i grudzień 2010 r.

w kwotach po 398,51 zł została uiszczona w dniach 3 listopada i 3 grudnia 2010 r. W miesiącu styczniu i lutym 2011 r. pozwana zobowiązana była do uiszczenia opłat w kwocie po 399,12 zł, które uiszczyła w dniach 4 stycznia i 2 lutego 2011 r.

Rozliczenia opłat za centralne ogrzewanie przypadające na lokal zajmowany przez pozwaną H. P. dokonywane były prawidłowo.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części. Jak wskazał Sąd większość okoliczności faktycznych była w sprawie bezsporna. Sąd powołał art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, art. 45a ust. 8, 9 i 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne i wskazał, że zasady rozliczania zużycia ciepła i wody z indywidualnymi odbiorcami w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w spornym okresie regulowane był dokumentem: „Szczegółowe zasady rozliczania kosztów zużycia energii cieplnej i wody z indywidualnymi odbiorcami w Spółdzielni Mieszkaniowej (...)” uchwalony uchwałą z dnia (...) z dnia 29 grudnia 2005 r. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2006 r. znowelizowany uchwałą nr 27/2006 z dnia 9 marca 2006 r. oraz uchwałą nr 139/2008 z dnia 28 sierpnia 2008 r. Dodatkowo na terenie wchodzącego w skład Spółdzielni Mieszkaniowej (...) osiedla (...) obowiązywały „Szczegółowe zasady rozliczania kosztów zużycia ciepła i wody z indywidualnymi odbiorcami w lokalach na osiedlu mieszkaniowym (...). Powyższe uchwały jak wskazał Sąd nie zostały zaskarżone, nie zostały pozbawione mocy prawnej i stanowią podstawę obliczania kosztów. Jak wskazał Sąd koszty stałe rozliczano proporcjonalnie do metrażu zajmowanego lokalu mieszkalnego. Druga z części opłat - część indywidualna - w postaci kosztów zamiennych składa się ze zredukowanej współczynnikami korekcyjnymi (współczynnik (...) zależy od usytuowania lokalu, współczynnik UF charakteryzujący grzejnik) w stosunku do wskazań ciepłomierzy i podzielników. Dla mieszkań nieopomiarowanych stosowano jedynie współczynnik korekcyjny (...). Członkowie Spółdzielni zobowiązani byli do wnoszenia zaliczkowych opłat miesięcznych za zużycie energii cieplnej. W przypadku wykazania po okresie rozliczeniowym niedoboru opłat za dostawę energii cieplnej do celów CO w stosunku do wniesionych zaliczek, członek spółdzielni miał obowiązek uregulować należność z tytułu niedoboru w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania rozliczenia. Zgodnie z szczegółowymi zasadami rozliczania kosztów zużycia energii cieplnej i wody z indywidualnymi odbiorcami w spółdzielni mieszkaniowej W., każdy z budynków mieszkalnych rozliczany był oddzielnie. Podstawa do ustalania kosztów energii cieplnej w spółdzielni były faktury dostawców ciepła wystawione w danym okresie rozliczeniowym oraz koszty poniesione do rozliczenia. Koszty energii cieplnej na potrzeby centralnego ogrzewania dzielone są na koszty stałe oraz koszty zmienne. Do kosztów stałych zalicza się opłaty abonamentowe, opłaty za moc zamówioną centralnego ogrzewania oraz opłaty za usługę przesyłową. Koszty stałe określane były według faktury dostawcy ciepła i rozliczane w przeliczeniu na 1 m². Do kosztów zamiennych zaliczane są opłaty za ciepło zużyte na CO według wskazań licznika w węźle cieplnym, opłaty za usługę przesyłową zmienną CO wg faktury dostawcy. Opłaty za ciepło zużyte na centralne ogrzewanie w całym budynku określono na podstawie wskazań ciepłomierza w węźle cieplnym i składają się opłaty za ciepło zużyte w lokalach z uwzględnieniem współczynnika (...) /dla lokalu użytkowego (...) = 1/. Opłaty na poszczególne lokale ustalano w oparciu o wskaźniki podzielnika kosztów. Dla lokali nieopomiarowanych wielkość ta jest szacowana wg sumy wskazań podzielników przypadających na 1 m² lokalu opomiarowanego o najwyższym zużyciu ciepła w danym budynku, powiększoną o 5% (pkt III ppkt 4 dokument zatytułowany szczegółowe zasady rozliczania kosztów zużycia energii cieplnej i wody z indywidualnymi odbiorcami w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) k. 83). Jak ustalił Sąd lokal pozwanej był nieopomiarowany wobec powyższego wysokość opłat ustalana była na podstawie pkt III ppkt 4 szczegółowych zasad rozliczania kosztów zużycia energii cieplnej i wody z indywidualnymi odbiorcami w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) (k. 83). Koszty te ustalone były w ocenie Sądu prawidłowo. Sąd wskazał, że w zakresie należności głównej pozwana nie spełniła spoczywającego na niej zobowiązania zapłaty kwoty 1.274,14 zł tytułem rozliczenia kosztów CO za rok 2008 z terminem płatności na 1 kwietnia 2009 r., 415,44 zł tytułem opłat za miesiąc luty 2010 r. oraz łącznie 605,22 zł tytułem rozliczenia w czerwcu 2010 r. kosztów CO z terminem płatności na 30 czerwca 2010 r. Łącznie zaległości główne po stronie pozwanej za sporny okres wynosiły 2.294,80 zł. Po stronie pozwanej nastąpiła jednak nadpłata w miesiącach: z 8 września 2009 r. w kwocie 405,47 zł, 14 października 2009 r. w kwocie 414,03 zł, 5 maja 2010 r. w kwocie 17,31 zł, 428,82 zł wpłacona w dniu 2 czerwca 2010 r. oraz kwota 4,73 zł. Po wzajemnym skompensowaniu kosztów zadłużenie pozwanej wobec powódki jak wskazał Sąd w zakresie opłat należnych w myśl art. 4 ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wynosiło 1.024,44 zł. Jak wskazał Sąd roszczenia dochodzone pozwem należą do świadczeń okresowych ulegających

przedawnieniu w okresie 3 lat. Sąd wskazał więc, że jako przedawnione uznane być musiały roszczenia wymagalne przed datą złożenia pozwu tj. 15 lipca 2011 r.. Roszczenie w kwocie 342,30 zł z tytułu opłat za CO, wymagalne z dniem 31 maja 2008 r. uległo przekształceniu w świadczenie naturalne i pozwana mogła uchylić się od jego zaspokojenia. Pozostałe roszczenia jak wskazał Sąd nie uległy przedawnieniu, gdyż wymagalne były najwcześniej z datą 1 maja 2009 r.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Łącznie jak wskazał Sąd odsetki ustawowe od poszczególnych kwot świadczenia wynosiły 206,63 zł. Odsetki liczone od kwoty 1.274,14 zł za okres od 1 maja 2009 r. (data wymagalności) do 8 września 2009 r. (data wystąpienia nadpłaty w kwocie 405,47 zł) wynosiły kwotę 59,54 zł. Odsetki od kwoty 868,67 zł (1.274,14 zł - 405,47 zł) od dnia 9 września 2009 r. do dnia 14 października 2009 r. (data wystąpienia nadpłaty w kwocie 414,03 zł) wynoszą 11,14 zł. Odsetki za okres od 15 października 2009 r. do 28 lutego 2010 r. od kwoty 454,64 zł (868,67 zł - 414,03 zł) wyniosły 22,18 zł. W lutym 2010 r. pozwana nie uiściła opłat za lokal w wysokości 415,44 zł, a zatem jej zadłużenie z kwoty 454,64 zł wzrosło do kwoty 870,08 zł. Odsetki od tej kwoty należne za okres od 1 marca 2010 r. do 5 maja 2010 r. wynosiły 20,14 zł. W dniu 5 maja 2010 r. pozwana uiściła opłatę za lokal w kwocie 415,44 zł a zatem jej zadłużenie zmalało do kwoty 454,64 zł. Odsetki od tej kwoty za okres od 6 maja 2010 r. do 31 maja 2010 r. wynosiły 4,21 zł. W miesiącu maju 2010 r. pozwana tytułem opłaty za lokal powinna uiścić kwotę 398,13 zł. Na dzień 31 maja 2010 r. zadłużenie wynosiło zatem 852,77 zł (454,64 zł + 398,13 zł). Odsetki od tej kwoty liczone od 1 do 2 czerwca 2010 r. wyniosły 0,61 zł. W dniu 2 czerwca 2010 r. pozwana dokonała dwóch wpłat w kwotach 450,86 zł oraz 376,09 zł. Na dzień 2 czerwca zadłużenie pozwanej wynosiło zatem 25,82 zł (852,77 zł - 450,86 zł - 376,09 zł). Odsetki od tej kwoty liczone za okres od 3 czerwca 2010 r. do 30 czerwca 2010 r. wyniosły 0,24 zł. 30 czerwca 2010 r. powodowa spółdzielnia dokonała rozliczenia opłat za OC i za wodę, które wykazało niedopłatę w przypadku CO w kwocie 605,22 zł oraz nadpłatę w przypadku wody w kwocie 4,73 zł. Ponadto należne opłaty za miesiąc czerwiec 2010 r. wynosiły 398,13 zł. Na datę 30 czerwca 2010 r. zadłużenie pozwanej wynosiło zatem 1024,44 zł (25,82 zł + 605,22 zł - 4,73 zł + 398,13). Odsetki do tej kwoty wyliczone za okres od 1 lipca 2010 r. do 28 lutego 2011 r. (data skapitalizowania odsetek przez powoda) wyniosły 88,66 zł. Łącznie suma odsetek ustawowych wyniosła 206,63 zł.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu zapadło na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał proces w 58,47%. W skład kosztów procesu poniesionych przez powoda, w łącznej wysokości 1.517 zł niezbędnych do celowego dochodzenia praw -zgodnie z treścią art. 98 § 3 k.p.c. - wchodziło wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 600 zł oraz kwota 800 zł poniesiona tytułem wynagrodzenia biegłego, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 100 zł tytułem opłaty od pozwu. Pozwana nie poniosła kosztów postępowania. Pozwana winna zapłacić na rzecz powoda kwotę 886,99 zł (1.517 zł x 58,47%) tytułem części zwrotu kosztów procesu.

Sąd wskazał, że tymczasowo z sum Skarbu Państwa wydatkowana była kwota 3.357,82 zł tytułem wynagrodzenia biegłego (1.242,04 zł k. 127; 1.470,62 zł k. 253; 69,70 zł k. 272; 575,46 zł k. 319). W pkt IV, na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobranie od pozwanej kwotę 1.963,32 zł tytułem zwrotu 58,47% wydatków na koszt opinii biegłego wyłożonych z sum Skarbu Państwa (58,47% x 3.357,82 zł). W pkt V, na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobranie od powoda kwotę 1.394,50 zł tytułem zwrotu 41,53 % wydatków na koszt opinii biegłego wyłożonych z sum Skarbu Państwa (41,53% x 3.357,82 zł).

Apelację od wyroku wywiodła pozwana. Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie, II Wydział Cywilny, sygn. akt II C 220/12, z dnia 21 grudnia 2015 roku, w pkt I, III i IV w całości i wniosła o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa o zapłatę kwoty 1.231,07 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi decyzji w sprawie kosztów postępowania za obie instancje.

Wyrokowi Sądu I instancji pozwana w pkt I zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego, w tym Prawa energetycznego w zakresie zasad rozliczeń lokali nieopomiarowanych, art. 451 Kodeksu cywilnego w zakresie zasad zaliczania wpłat, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie art. 4 ust. 8 ustawy poprzez uznanie, że Spółdzielnia udowodniła zasadność obciążeń dochodzonych pozwem;

2. naruszenie prawa materialnego poprzez nieuwzględnienie wniosku o biegłego ds. ciepłownictwa i niewskazanie przyczyn takiego stanu rzeczy, nieustosunkowanie się do wszystkich zarzutów podnoszonych przez pozwaną, błędy w ustaleniach stanu faktycznego rzutujące na wynik postępowania.

Pełnomocnik powódki w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja H. P. zasługuje na częściowe uwzględnienie. Na etapie postępowania apelacyjnego pozwana wykazała bowiem, iż w zasądzonej od niej na rzecz powoda kwocie ujęta została należność za luty 2010 r. w wysokości 415,44 zł, która została przez nią w dniu 2 lutego 2010 r. uregulowana (dowód wpłaty kwoty 415,44 zł k. 378). Ustalenie dokonania powyższej wpłaty, a więc brak zaległości w tym zakresie w stosunku do powódki skutkuje zmianą wyroku w zakresie kwoty 415,44 zł, co przekłada się również na zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W pozostałym zakresie apelacja jako niezasadna podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy, poza ustaleniem dotyczącym nieopłacenia należności za luty 2010 r. i ustalenia te przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy podziela również zaprezentowaną ocenę prawną.

W ocenie Sądu II Instancji brak jest podstaw do przyjęcia, że Sąd Rejonowy naruszył prawo materialne tj. Prawo energetyczne. Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy uznał, że na pozwanej spoczywa ciężar ponoszenia opłat związanych z utrzymaniem jej lokalu, a dowodem z opinii biegłego wykazano prawidłowość naliczania i wysokość należnych od pozwanej opłat z tytułu centralnego ogrzewania. Pozwana wbrew zarzutom apelacji otrzymała odpis sprzeciwu wraz z dołączoną do niego dokumentacją (k. 87).

Nie jest zrozumiałym postawiony w apelacji zarzut dotyczący naruszenia prawa materialnego poprzez niedopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw ciepłownictwa. Wniosek taki nie był zgłaszany przez pozwaną, również powód nie składał wniosku o dowód z opinii biegłego z zakresu ciepłownictwa lecz wnioskował o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego do spraw rozliczeń i dowód taki został przeprowadzony. Pozwana przy tym w sposób nieuprawniony przypisuje biegłym prawo do wypowiedzania się w zakresie przepisów dotyczących systemu rozliczania centralnego ogrzewania dla mieszkań nieopomiarowanych. Opinia biegłego M. H. wykonana na zlecenie Sądu jest dowodem, na podstawie którego można było dokonać ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W toku postępowania opinia ta nie została skutecznie zakwestionowana. W ocenie Sądu Okręgowego opinia ta stanowi pełnowartościowy materiał dowodowy, jest logiczna, jasna, odpowiada na pytania sądu oraz pytania pozwanej. Pozwana tymczasem powieliła swoją argumentację prezentowaną wielokrotnie w sprawie wskazując, że w jej opinii przyjęty przez Spółdzielnię system rozliczeń centralnego ogrzewania dla mieszkań nieopomiarowanych jest niezgodny z przepisami ustawy prawo energetyczne. Podkreślić należy, że biegła nie była uprawniona do wypowiedzania się w tym zakresie, ocena prawa stosowanego przez Spółdzielnię w zakresie rozliczeń CO należy bowiem do Sądu. Wbrew przy tym twierdzeniom apelującej biegła nie dokonała wyłącznie matematycznych działań sprawdzenia dostarczanych rozliczeń centralnego ogrzewania i opisanu tych czynności. Nie jest wiadome skąd pozwana czerpie wiedzę na temat tego, że zaliczki na CO przewyższają koszty faktur. W istocie pozwana kwestionując zasadności i wysokości żądania nie złożyła w sprawie żadnych dowodów na okoliczność istnienia innego stanu zadłużenia względem spółdzielni. Pozwana dopiero na etapie apelacji przedstawiła 2 dowody wpłaty, z których jeden na kwotę 415,44 złotych istotnie stanowi podstawę do dokonania ustaleń faktycznych. Dowód wpłaty na kwotę 374,17 zł. ujęty był w dokumentach i wzięty został pod uwagę przy obliczeniach Sądu.

Odnosząc się do prawidłowości ustaleń w zakresie istnienia należności z tytułu centralnego ogrzewania wskazać należy, że z uwagi na odmowę opomiarowania lokalu przez pozwaną Spółdzielnia nie ma możliwości zweryfikowania zużytej przez nią energii. Mając na uwadze metraż lokalu przyjęła więc zgodnie z dyspozycją ustawy Pr. energetyczne, iż rozliczanie takie nastąpi wg najwyższego zużycia ciepła przypadającego na jeden metr kwadratowy powierzchni mieszkania opomiarowanego w tym budynku powiększonego dodatkowo o 5 %. Nie zostało w niniejszej sprawie wykazane, że uchwały podjęte w tym przedmiocie są nieważne czy nieskuteczne, czy też, że zostały zaskarżone i z tych względów nie mogą mieć zastosowania do ustalania należności od pozwanej. Brak jest też podstaw do przyjęcia, że Spółdzielnia ustalając szczegółowy sposób rozliczania opłat z tytułu CO wykroczyła poza dyspozycję ustawową. Z przepisu art. 45 a ustawy Prawo energetyczne wynika obowiązek właściciela lub zarządcy budynku dokonania wyboru jednej z metod rozliczania kosztów zakupu ciepła dostarczanego do budynku, w którym znajdują się lokale mieszkalne i użytkowe, zamieszkałe lub użytkowane przez osoby niebędące odbiorcami, za pomocą kryteriów ustawowych określonych w art. 45a ust. 9 Pr. energ. Przyjęty przez Spółdzielnię sposób rozliczania należności za centralne ogrzewanie dla lokali opomiarowanych i nieopomiarowanych, wprowadzony uchwałami Rady Nadzorczej Spółdzielni nie pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 45a ust. 7-12 Pr. energ. Spółdzielnia dokonała wyboru metody rozliczania kosztów zakupu ciepła nie na podstawie powierzchni lokali lecz ma podstawie wskazań urządzeń pomiarowych ciepłomierzy lub podzielników brak jest więc podstawy do tego aby do lokalu pozwanej stosować inną metodę niż przyjętą. Ponieważ zaś pozwana nie wyraża zgody na zainstalowanie podzielników ciepła i uniemożliwia zweryfikowanie jej twierdzeń co do zużycia ciepła i tego czy jest ono mniejsze od naliczanego według kwestionowanego zapisu dotyczącego rozliczeń rozliczenie zużycia następuje na zasadach określonych w szczegółowych zasadach rozliczania kosztów zużycia ciepła i wody. Podkreślić należy, że Spółdzielnia jest zobowiązana do tego, by jak najbardziej zbliżyć obciążenie kosztami zużycia ciepła w poszczególnych lokalach mieszkalnych - do rzeczywistego zużycia. Jednocześnie nie sposób tracić z pola widzenia, że w sytuacji, gdy członek spółdzielni nie chce rozliczać się w sposób, który pozwala na "zmierzenie" ilości dostarczanej do lokalu energii cieplnej, to jedyną metodą, lecz mierzącą tę ilość ciepła, jest odwołanie się do danych wynikających ze wskazań podzielników zamontowanych w innych lokalach. Przedstawiony przez Spółdzielnię sposób dokonywania rozliczeń stanowi regulację przyjętą przez Spółdzielnię w celu umożliwienia rozliczenia kosztów zużycia z osobą, która spowodowała utrudnienie we wprowadzeniu jednolitego systemu rozliczania kosztów. Regulacja art. 45a ust. 9 p.e. zobowiązuje pozwaną Spółdzielnię Mieszkaniową do stosowania takich sposobów rozliczania dostarczanej do poszczególnych lokali mieszkalnych energii cieplnej, aby stymulować zachowania energooszczędne. Obowiązek stosowania zamiennego rozliczania opłat za ciepło, ma na celu zachęcenie członków Spółdzielni posiadających podzielniki do oszczędzania energii cieplnej, co w przypadku osób decydujących się na metodę ryczałtową nie jest możliwe. Nie sposób podzielić przy tym argumentacji pozwanej, że efekt oszczędzania jest osiągany poprzez zainstalowanie na budynkach tzw. „pogodynek”. Oczywiście jest, że system rozliczania ustalony w zaskarżonej uchwale jest obarczony ryzykiem błędu, lecz ten, kto decyduje się na niezainstalowanie urządzeń wskaźnikowych musi liczyć się z tym, że ta ilość zużytego ciepła musi zostać rozliczona (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 sierpnia 2015 r. I ACa 239/15). Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy: Osoby, które nie kwestionowały dokonanego przez pozwaną wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła, lecz nie dopełniły warunków pozwalających na jej zastosowanie w zajmowanych lokalach, muszą liczyć się z koniecznością stosowania wobec nich odmiennych zasad rozliczeń. Metody rozliczania kosztów zakupu ciepła wykorzystujące wskazania urządzeń w postaci podzielników w wyższym stopniu zapewniają energooszczędne zachowania i ustalenie opłat odpowiadających zużyciu ciepła. Użytkownicy lokali, którzy nie wyrazili zgody na zamontowanie podzielników lub nie udostępnili lokali w celu dokonania odczytu, i w ten sposób sami pozbawili się możliwości dokładniejszego określenia zużytej energii cieplnej, nie mogą skutecznie zarzucać, że przyjęcie za podstawę ustalenia kosztów zużycia sumy wskazań podzielników przypadającej na 1 m² lokalu opomiarowanego o najwyższym zużyciu energii cieplnej w danym budynku narusza zasady współżycia społecznego oraz interesy użytkowników lokali (tak uzasadnienie Wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2015 r. V CSK 642/14). Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd zaprezentowany w cytowanym orzeczeniu.

Złożone przez Pozwaną dokumenty prywatne w postaci sporządzonych przez nią zestawień rozliczeń centralnego ogrzewania za lata 2007 - 2009 nie mogą stanowić podstawy do dokonania na ich podstawie ustaleń faktycznych

są one bowiem sprzeczne z wyliczeniami spółdzielni oraz wynikami opinii biegłej. Dokument prywatny stanowi zaś wyłącznie dowód na okoliczność, że osoba pod nim podpisana złożyła oświadczenie określonej treści nie korzystając jednak z domniemania prawdziwości tych oświadczeń. Pozwana tak jak zostało to przedstawione w dokumentach oraz opinii biegłego zalega z opłatami z tytułu centralnego ogrzewania za okres dochodzony pozwem na kwotę 1879,36 złotych, a w związku z istniejącymi po jej stronie w tym okresie nadpłatami na kwotę 1270,36 zł (niekwestionowane wyliczenia dokonane przez Sąd I Instancji) jej zaległość w stosunku do powodowej Spółdzielni do uregulowania, której jest zobowiązana zgodnie z art. 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wynosi 609 złotych. Skapitalizowane na datę 28 lipca 2011 r. odsetki od dochodzonych należności, po dokonaniu korekty uwzględniającej wpłatę na kwotę 415,44 złotych wynoszą 156,93 złotych. Tym samym Sąd Okręgowy skorygował dochodzoną kwotę na 765,93 złote i zasądził odsetki od kwoty 609 złotych od 1 marca 2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 156,93 złote od dnia 15 lipca 2011 r. do dnia zapłaty.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 kpc, a w pozostałym zakresie oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania w obu instancjach Sąd Okręgowy rozstrzygnął mając na uwadze treść art. 100 kpc. Poniesione przez powódkę koszty w I Instancji to 1517 złotych (opłata od pozwu i koszt zastępstwa procesowego). Powódka wygrała proces w 36,38%, w związku z tym pozwana winna jej zwrócić 551,88 złotych. W tej samej proporcji strony winny ponieść koszty wynagrodzenia biegłego pokryte tymczasowo przez Skarb Państwa w łącznej kwocie 3357,83 złotych (powódka 2136,24 złotych, pozwana 1221,58 złotych). W II instancji pozwana wygrała w 62,17% zaś powódka w 37,83%. Poniesione przez strony koszty to po stronie pozwanej opłata od apelacji - 62 złote ($62 \times 62,17 = 38,54$), a po stronie powódki koszt zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji -180 złotych ($180 \times 37,83 = 68,09$). Po skompensowaniu tych kosztów ($68,09 - 38,54 = 29,55$) Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki 29,55 złotych.